

УДК 342.951: 351.82

V. Seliukov

TYPES OF SUBJECTS OF CYNOLOGICAL SUPPORT OF LAW ENFORCEMENT ACTIVITY IN UKRAINE

В. С. Селюков

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування
Харківський національний університет внутрішніх справ
м. Харків*

ВИДИ СУБ'ЄКТІВ КІНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Актуальність теми. Здійснення кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності в Україні в сучасних умовах має досить багато проблем, які викликані різними факторами. Загалом, можна стверджувати, що недоліки в процесі організації та здійснення кінологічного забезпечення здебільшого викликані недоліками в управлінській діяльності, у сфері підготовки та забезпечення кадрами підрозділів кінологічної діяльності, у сфері налагодження міжвідомчої взаємодопомоги та взаємодії, а також у сфері нормативно-правового регулювання вказаної сфери відносин. Як бачимо, більшість складнощів, що трапляються в процесі кінологічного забезпечення безпосередньо пов'язані із суб'єктами таких правовідносин. Отож, така теза актуалізує питання дослідження змісту поняття «суб'єкт кінологічного забезпечення», видів та загальної характеристики усіх суб'єктів у досліджуваній області, крім того, варто наголосити, що перелік суб'єктів буде досить широким. Зазначимо також, що в залежності від аспекту кінологічного забезпечення система суб'єктів має свої особливості.

З огляду на це **завданнями** дослідження варто виділити вироблення науково-обґрунтованого змісту поняття «суб'єкт кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності». Крім цього для досягнення поставлених наукових цілей варто здійснити аналіз та правовий статус усіх запропонованих суб'єктів кінологічного забезпечення, у загальному вигляді, а також виробити комплекс універсальних завдань та функцій, що їм притаманні.

Виклад основного матеріалу. Процес здійснення кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності передбачає функціонування певного механізму, який складається від цілісної системи елементів, які існують у певній сфері суспільного життя. Так, цілком для правоохоронної діяльності в державі характерне існування правоохоронної системи, для її окремої частини кінологічного забезпечення – система кінологічної діяльності. Кожному окремому напрямку діяльності притаманні такі

елементи як об'єкт, суб'єкт і зміст, адже будь-який напрямок діяльності варто розглядати саме як окремий вид суспільних відносин. Об'єктом діяльності виступає певна сфера суспільних відносин, які супроводжують увесь процес кінологічного забезпечення, це ті відносини, на які спрямовується певний вплив. Саме об'єкт є головним критерієм для розмежування та класифікації будь-яких відносин. У випадку нашого дослідження об'єктом виступають суспільні відносини щодо організації та впорядкування діяльності суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. Також варто нагадати, що зміст вказує безпосередньо на ті заходи, які вчиняються для досягнення поставленої мети окремого напрямку діяльності. Переходячи до суб'єктів як елементу діяльності варто підкреслити, що різні науковці по-різному визначають їх по-різному. Але всіх об'єднує одне – важливість визначення правового статусу суб'єктів будь-якої діяльності є ключовим фактором у процесі характеристики та дослідження певної сфери суспільних відносин. Адже саме діяльність суб'єктів визначає і зміст відносин, і ефективність впливу на об'єкт, та взагалі окреслює межі об'єкту діяльності. Отож, суб'єктний склад завжди відіграє одну ключову роль у процесі дослідження різного роду діяльності. Суб'єкт – це перше, що спадає на думку і від чого залежить подальше осмислення будь-якого явища.

Суб'єкти грають ключову роль у будь-якої діяльності, пов'язаної зі здійсненням певних дій, оскільки на них лежить відповідальність щодо її безпосередньої реалізації. Слід також зазначити, що чим важливішою є сфера діяльності таких суб'єктів, при чому не важливо чи є суб'єкт юридичною особою (наприклад, органом державної влади) чи фізичною (посадовою особою або звичайним громадянином), тим більше уваги приділяється його діяльності, а з огляду на те, що енергетична безпека держави прямо пов'язана з національною, визначальною дана сфера стає не на окремих регіональних рівнях, а на єдиному – загальнодержавному [3, с. 99-100].

Як у радянській юридичній літературі, так і у сучасній – українській, не один рік дискутується питання про співвідношення термінів «суб'єкт правовідносин» та «суб'єкт права», результатом чого є їх ототожнення або, навпаки розмежування. Зокрема, С.Ф. Кечеян наголошував на тому, що поняття «суб'єкти права» і «суб'єкти правовідносин» тотожні, і тому, досліджуючи проблему учасників правовідносин, доцільно розглядати загальну категорію суб'єктів права [9, с.83]. В.В. Копейчиков одним із елементів структури правовідносин називає не суб'єктів правовідносин, а суб'єктів права, розуміючи під такими «учасників правових відносин, які мають суб'єктивні права та виконують юридичні обов'язки» [7, с.192]. На думку інших вчених, зазначені поняття не можна вважати тотожними, оскільки будучи суб'єктом права, можна не бути суб'єктом правовідносин, а реалізація ж правових норм може здійснюватися як за допомогою правовідносин, так і поза їх межами [15, с.63; 6, с. 145]. О.Ф. Сканун стверджує, що варто розмежовувати дані поняття, адже не усі суб'єкти права можуть бути суб'єктами правовідносин [16]. Визначальним явищем у даному випадку виступає таке поняття як правосуб'єктність, яке характерне для усіх суб'єктів правовідносин, а для таких суб'єктів права як недієздатні особи

(малолітні, особи з психічними вадами, визначні судом недієздатними та ін.) правосуб'єктність не характерна.

Що ж стосується суб'єктів адміністративного права, то слушною є думка Н.П. Каменської, яка стверджує, що суб'єктами адміністративного права варто визначити учасників суспільних відносин, яких адміністративно-правові норми наділили правами та обов'язками, здатністю вступати в адміністративно правові відносини. Таким чином суб'єкт адміністративного права апіорі вважається носієм декларованих адміністративно-правовими нормами прав та обов'язків [8, с. 69]. Тобто автор отожднює поняття суб'єкта адміністративного права та суб'єкта адміністративних правовідносин. Варто підтримати цю думку, адже лише наявність повноважень робить особу або орган і суб'єктом адміністративного права, і суб'єктом адміністративних правовідносин. Однак, існує відмінна думка, щодо цього. Так, Ю.А. Ведерников та В.Л. Колпаков суб'єктом адміністративного права визначають лише носіїв (власників) прав та обов'язків, передбачених адміністративно-правовими нормами [2, с. 40; 11]. Тобто автори розділяють ці поняття на тих хто виключно має адміністративні права та обов'язки – суб'єктів адміністративного права, і тих, хто може їх реалізовувати – суб'єктів адміністративних правовідносин. З огляду на наведене варто підкреслити, що доволі багато дискусій у наукового загалу викликають окреслені категорії, але дивлячись з практичної точки зору можна констатувати, що той суб'єкт який наділений певними повноваженнями неодмінно рано чи пізно почне їх реалізовувати, а отже виступатиме в ролі двох окреслених видів суб'єктів, і формат його діяльності, завдання та функції від цього аж ніяк не зміняться.

Розглядаючи кінологічне забезпечення у різноманітних аспектах, варто наголосити на тому, що характеристики його суб'єктів варто розпочати саме у розумінні сфери державного управління. Механізми державного управління передбачають спосіб досягнення поставленого завдання у визначені терміни через вплив суб'єкта (переважно держави в особі її органів – державне управління) на визначений об'єкт. Виходячи з викладеного, механізми державного управління можуть бути правові, економічні, організаційні, контрольні, інформаційні, комплексні і т.д. Дані механізми можуть використовувати власні методи, засоби та інструменти впливу. Тобто держава, виконуючи ту чи іншу функцію, впливає на суспільні та економічні процеси через посередництво специфічних механізмів, реалізація яких обов'язково функціонально обумовлена [5, с. 384]. Тобто автор наголошує, що суб'єктами державного управління у певній сфері є певні особи (органи держави або місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи), які наділені повноваженнями здійснювати ту чи іншу функцію. Тлумачення суб'єкта виходить саме зі змісту функцій, які він виконує.

Отож, у контексті розуміння кінологічного забезпечення саме як об'єкта управління варто наголосити, що до переліку суб'єктів варто віднести будь-які інституційні утворення як в системі державних органів, так і інституцій громадянського суспільства які в межах власних чітко регламентованих повноважень чинять організаційно-управлінський

вплив на кінологічне забезпечення правоохоронної діяльності. Варто підкреслити, що у випадку характеристики суб'єктів поняття «кінологічне забезпечення» можливо ототожнити з поняттям «кінологічної діяльності», що не вплине на зміст викладеного матеріалу, а лише спростить його розуміння.

Отже, в аспекті управлінських відносин суб'єктами кінологічної діяльності можна вважати Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, усі без виключення органи державної влади, які наділені повноваженнями щодо формування політики у сфері захисту тварин, а також контрольні органи, які безпосередньо здійснюють контрольні функції, керівників усіх рівнів суб'єктів правоохоронної діяльності, які мають право приймати рішення щодо організації діяльності кінологічного підрозділу у рамках конкретного відомства.

Переходячи до визначення суб'єктного складу кінологічного забезпечення правоохоронної функції держави, варто зазначити, що в даному випадку зміст суб'єктів кінологічного забезпечення і суб'єктів правоохоронної діяльності досить подібні.

Правоохоронна діяльність – одна з важливих форм діяльності держави, що реалізується через вповноважені нею органи державної влади. Досліджувана діяльність, насамперед, направлена на збереження законності у суспільстві, додержання правопорядку та захист конституційних прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина в Україні. Правоохоронна діяльність являє собою зумовлений потребами людини особливий вид соціальної діяльності, яка визначена нормами права та об'єктивною необхідністю впливу на суспільні відносини. Вона знаходить своє практичне втілення у процесі функціонування правоохоронних органів, які повинні попереджати, запобігати правопорушенням і застосовувати державний примус або громадський вплив на осіб, які порушили встановлений законом порядок у суспільстві [10]. Необхідно також додати, що правоохоронна діяльність у нашому дослідженні розглядається у широкому значенні, а тому, погоджуючись з позицією С.С. Юрка [18] до суб'єктного складу правоохоронної діяльності в Україні варто додати і недержавні утворення – громадські організації та безпосередньо фізичних осіб.

Кінологічне забезпечення правоохоронної діяльності в даному розділі розглядатиметься як процес управління, з точки зору саме управлінських відносин в середині системи, як суспільні відносини, що забезпечують ефективну правоохоронну діяльність у державі, а також як діяльність пов'язана із застосуванням службових собак, метою якої є надання помірної необхідної допомоги суб'єктам правоохоронної діяльності. Для кожного з наведених напрямків суб'єктний склад буде дещо змінюватися, десь конкретизуватися, десь розширюватися і узагальнюватися, тому виходячи із цього варто на початку визначити зміст терміну «суб'єкт кінологічного забезпечення».

Якщо вести мову про зовнішній та внутрішній аспекти розуміння кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності, то варто підкреслити, що для внутрішнього аспекту розуміння кінологічного забезпечення суб'єктами є виключно ті органи та підрозділи, діяльність

яких безпосередньо пов'язана з використанням собак у службовій діяльності. Більш складною є ситуація із зовнішнім аспектом кінологічного забезпечення. Тут, поряд із безпосереднім суб'єктом виникає ще один суб'єкт – «замовник» кінологічного забезпечення. Тобто, якщо вести мову про суб'єктів правоохоронної діяльності, які потребують допомоги з боку кінологічних підрозділів, то під час запиту на таку допомогу їх також можливо розглядати як окремих суб'єктів, через те, що вони наділені повноваженнями щодо прийняття рішення про застосування кінолога з собакою в певній ситуації.

Усіх суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності можна класифікувати в залежності від спрямованості основного виду діяльності та сукупності повноважень. Так варто виокремити загальних суб'єктів та спеціальних. До загальних суб'єктів, погоджуючись з думкою В.Г. Фатхутдінова, варто віднести ті, що мають повноваження щодо визначення засад політики держави, розроблення та прийняття стратегії державного управління у сфері правоохоронної діяльності взагалі та кінологічної зокрема [17, с. 128]. До таких суб'єктів можна віднести: Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України та інші. Тобто повноваження цих суб'єктів прямо не пов'язані з кінологічним забезпеченням, але через загальний характер свої функцій вони здатні впливати на його реалізацію. До спеціальних суб'єктів належать органи, підрозділи, установи, фізичні та юридичні особи, безпосередніми повноваженнями яких визначено здійснення функцій у сфері правоохоронної діяльності у широкому її розумінні з використанням здібностей собаки. До таких суб'єктів варто віднести усі структурні підрозділи усіх без виключення органів державної влади, які використовують собак при виконанні власних повноважень, а також інституції громадянського суспільства основна діяльність яких пов'язана з кінологією.

Крім наведеної класифікації, усіх суб'єктів також можна розділити на державні та недержавні; індивідуальні, колективні та громадські; безпосередні суб'єкти здійснення кінологічної діяльності – кінологи, а також допоміжні суб'єкти (увесь інший персонал кінологічних підрозділів, діяльність яких безпосередньо не пов'язана з використанням собаки – ветеринар, комірник або прибиральник у кінологічному підрозділі, працівник відділу кадрів або бухгалтер цього підрозділу).

Отож, можна ще довго перераховувати органи, підрозділи та структури, що мають відношення до кінологічного забезпечення, але, на нашу думку, більш привабливим з наукової точки зору буде окреслення особливостей цих суб'єктів, виділення їх ознак.

Керуючись думкою О.І. Безпалової [1, с. 65] варто виділити ознаки кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності, до яких слід віднести:

- спільність мети та цілей діяльності, які відображають єдність її елементів і характерні для усіх суб'єктів;
- використання особливого механізму досягнення поставленої мети – використання здібностей собак у різноманітних формах;

- наявність взаємозв'язків між елементами системи суб'єктів кінологічного забезпечення, що проявляється у міжвідомчій взаємодії та допомозі;

- наявність чітко визначеної компетенції у сфері кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності;

- наявність повноважень щодо прийняття управлінських рішень у сфері правоохоронної діяльності, а також безпосередньо можливість управлінського впливу на відносини щодо кінологічного забезпечення правоохоронної функції держави;

- у межах своєї компетенції органи виконавчої влади самостійні в організаційному та функціональному відношеннях [14, с. 37]

- зацікавленість у розвитку кінологічного забезпечення з метою більш ефективної діяльності;

- наявність спеціальної підготовки (для суб'єктів, які безпосередньо займаються кінологічною діяльністю).

Наведені ознаки здебільшого належать усім суб'єктам кінологічного забезпечення. Але враховуючи специфіку діяльності кожного суб'єкта, особливості змісту кінологічного забезпечення у внутрішньому та зовнішньому аспекті його розумінні, окремі властивості кожного суб'єкта будуть наведені у наступних розділах роботи.

Визначення статусу суб'єктів кінологічного забезпечення нерозривно пов'язане з характеристикою його завдань та розмежування функцій, що призведе до більш ефективного розкриття особливостей суб'єктів кінологічного забезпечення.

Характеризуючи завдання суб'єктів кінологічного забезпечення варто брати за основу завдання самого кінологічного забезпечення, серед яких у попередньому розділі вже наведені: створення та підтримання у належному функціональному стані системи органів та механізмів, що забезпечуватимуть якісну підготовку, перепідготовку та підвищення рівня майстерності кінологів, тобто кадрове забезпечення; здійснення ветеринарного та санітарно-гігієнічного забезпечення діяльності органів, підрозділів та служб, діяльність яких безпосередньо пов'язана з використання собак; охорона прав і свобод людей, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань; забезпечення публічної безпеки та порядку; підтримання належного генофонду порід собак. Такі загальні завдання безпосередньо окреслюють мету кінологічного забезпечення. Окрім цих завдань, також нами вже наводився перелік спеціальних завдань кінологічного забезпечення, які більш детально відображають напрями діяльності кінологічних підрозділів. Саме ці завдання є базисом для формування завдань суб'єктів кінологічного забезпечення. Такими завданнями є:

- участь у заходах, що спрямовані на протидію злочинності, виявлення правопорушень, знаходження та затримання порушників. Дана діяльність є ключовим завданням для більшості суб'єктів, адже службову кінологію здебільшого пов'язують з поліцейською діяльністю;

- використання спеціально підготовлених собак для охорони державного кордону і прикордонного контролю. В даному завданні чітко проглядається зовнішній аспект кінологічного забезпечення через те, що

діяльність щодо охорони державного кордону та прикордонний контроль є безпосередньо завданням органів та підрозділів Державної прикордонної служби України, кінологічні підрозділи завдяки вмінням собак надають допомогу у цій діяльності. Але не варто обмежуватися виключно тим, що інспектори-кінологи не тільки здійснюють окреслене завдання. Але більш детально завдання та особливості діяльності окремих суб'єктів кінологічного забезпечення розглядатимуться у наступних підрозділах;

- пошук людей, які зникли безвісті, заблукали в умовах або великого міста, або в лісі, пошук людей або їх останків під час завалів або під снігом. Такі завдання характерні майже для всіх кінологічних підрозділів, адже враховуючи систему взаємодопомоги та взаємодії усіх суб'єктів кінологічних підрозділів на допомогу людям найчастіше приходять задіюються усі спеціально підготовлені собаки та кінологи;

- сторожова та охоронна діяльність, що спрямована на забезпечення дотримання режимних обмежень на певних об'єктах чи установах. Мається на увазі застосування собак в якості охорони периметрів установ виконання покарань, об'єктів де використовуються радіоактивні та небезпечні речовини. Крім того забезпечення безпеки та порядку на території дипломатичних представництв та консульських установ може бути завданням окремих підрозділів кінологічної діяльності;

- сприяння розвідувальній діяльності, що є досить новим видом завдань для суб'єктів кінологічної діяльності, так завданням суб'єктів кінологічного забезпечення у даній площині є здебільшого диверсійна діяльність, допомога у доставленні повідомлень або техніки, а також участь собак у розвідувальних заходах в якості компаньйона;

- силова підтримка під час виконання оперативно-службових завдань різних підрозділів та служб. Таке завдання характерне для штурмових підрозділів різних силових структур. Завдання, що безпосередньо ставляться перед кінологічними підрозділами в даному випадку полягають у задіянні під час оперативних заходів щодо звільнення заручників, відбиття нападу на будівлі або споруду, їх звільнення у разі захоплення, затримання злочинців та протидія тероризму;

- розвиток спортивного собаківництва як одного з напрямів діяльності кожної кінологічної служби або підрозділу. Дане завдання полягає у систематичній організації та проведенні серед будь-яких суб'єктів кінологічного забезпечення змагань, виставок, випробувань, які не тільки використовуються для розваги та задоволення емоційних потреб суспільства, а й для більш ефективної підготовки службових собак, що забезпечується ефектом змагальності;

- надання послуг у сфері охорони здоров'я. Дане завдання майже не розповсюджене на території сучасної України, але існують випадки використання собак при так званій каністерапії, в якості поводитирів, а також в якості детекторів при різних хронічних захворюваннях;

- формування державної політики у сфері кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності, що полягає у розробці та прийнятті нормативного підґрунтя для зайняття кінологічної діяльності та розвитку кінологічних служб в Україні;

- координація та організація діяльності підрозділів та служб, що займаються кінологічним забезпеченням, що полягає у реалізації управлінських повноважень;

- забезпечувальна діяльність для належного функціонування кінологічних підрозділів та служб. Дане завдання характерне для допоміжного персоналу такого як бухгалтери, прибиральники, кадрові працівники, комірники та інші. Воно полягає у підтриманні належних умов для функціонування системи безпосередніх суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності;

- ветеринарне та санітарно-гігієнічне забезпечення діяльності кінологічних підрозділів. Особливо важливе завдання, що проявляється здебільшого в діяльності самих інспекторів-кінологів та лікарів ветеринарної медицини, які підтримують і забезпечують належні умови для життя та здоров'я службових собак;

- дресирування службових собак за різними напрямками їх подальшого використання у службовій діяльності. Останнє але не менш важливе завдання, завдяки реалізації якого стає можливим існування усієї системи кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. На нашу думку, саме воно безпосередньо впливає на рівень ефективності кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності в цілому.

Не можна стверджувати, що даний перелік завдань є вичерпним і не може з часом доповнюватись новими. Тому варто наголосити, що завдання окремих суб'єктів кінологічного забезпечення витікають з повноважень та завдань тієї служби, структурним підрозділом якої є саме кінологічний підрозділ. Крім того додатковим критерієм для вироблення завдань є форми застосування службових собак в діяльності суб'єктів правоохоронної діяльності.

Усі завдання можливо умовно розділити на певні групи, які в свою чергу складають систему функцій кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. С.О. Комаров розглядаючи функції державного управління визначає їх як «основні напрями діяльності держави щодо реалізації задач, які перед ним стоять, для досягнення визначених цілей, які зумовлені загальною соціальною сутністю держави і її соціальним призначенням» [12, с. 99]. На основі цього пропонується і функції суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності розглядати як основні напрями діяльності суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності щодо реалізації завдань, які спрямовані на досягнення мети.

Тож, до функцій суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності відносяться:

1) Правоохоронна функція. Дану функцію пропонуємо розглядати у найширшому її розумінні. Так вдало трактує поняття правоохоронної функції П.В. Онопенко, який розглядаючи внутрішню правоохоронну функцію розуміє її як функцію охорони прав і свобод особи та забезпечення правопорядку [13]. Варто підкреслити, що у рамках правоохоронної функції не достатньо розглядати лише охорону прав і забезпечення правопорядку, необхідно ширше розуміти дане поняття і формулювати його як забезпечення можливостей для ефективної реалізації громадянами їх прав

і свобод, їх охорони, захисту у разі порушення та підтримання належного рівня безпеки. Так діяльність суб'єктів кінологічного забезпечення безпосередньо спрямована на підтримання правопорядку в країні, про що свідчить систематичне використання службових собак правоохоронними органами. Крім того, діяльність щодо надання допомоги особам, які цієї допомоги потребують можна розглядати як забезпечення ефективної реалізації населенням своїх прав та обов'язків.

2) Нормотворча функція. Яка виражається у прийнятті певними (не всі суб'єкти наділені такою функцією) суб'єктами нормативно-правових актів, що регламентують діяльність у сфері кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності.

3) Забезпечувальна функція. Дана функція відображається у здійсненні діяльності щодо створення та підтримання належних умов функціонування системи суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності.

4) Кадрова функція. Одна з найскладніших функцій, в рамках якої передбачається діяльність щодо підготовки професійного кадрового складу органів та підрозділів, що займаються кінологічною діяльністю. Вже було наголошено на наявності необхідних фахових специфічних знань працівників, які застосовують службових собак у повсякденній професійній діяльності. Уся діяльність спрямована на процес підготовки кінолога відображає саме кадрову функцію. Крім того, хотілося б додати, що окрім підготовки кінологів складним та нагальним є діяльність щодо підготовки собак до службової діяльності. І до того ж саме від цього залежить ефективність кінологічної діяльності як такої.

5) Організаційно-управлінська функція. Має безпосередньо управлінський характер та притаманна здебільшого керівникам усіх рівнів суб'єктів кінологічного забезпечення. Вона полягає у діяльності щодо упорядкування відносин в середині системи органів кінологічного забезпечення, їх адміністративної структури та організації проведення та здійснення інших функцій.

6) Комунікативна функція. Дана функція досить своєрідна, адже вона проявляється у налагодженні взаємовідносин між усіма кінологічними структурами, взаємодопомозі, що в свою чергу призводить до удосконалення тих чи інших форм та методів кінологічного забезпечення.

7) Превентивна функція. Дану функцію ще можна назвати як профілактична [4], яка полягає у здійсненні діяльності профілактичного характеру спрямованого на попередження та припинення правопорушень, усунення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень, а також перешкоджають повноцінній реалізації населенням їх прав та обов'язків.

Висновки. Підсумовуючи викладене варто підкреслити, що різноманіття суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності свідчить про актуальність такого явища, а особливо його характеристик, таких як мультисистемність, ефективність та результативність самого кінологічного забезпечення та певних його процесів. У зв'язку з існуванням великої кількості суб'єктів, різноманітним їх правовим статусом та переліком повноважень виникає і велика кількість різнопланових функцій у сфері кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. Наголошуємо на тому, що кожному суб'єкту притаманні лише певні, не всі

з перелічених функцій, що робить систему суб'єктів взаємодоповнюючою та цілісною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Безпалова О. І. Адміністративно-правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави: монографія. Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2014. 544 с.
2. Ведерніков Ю. А. Адміністративне право України : навч. посіб. / Ю. А. Ведерніков, В. К. Шкарупа. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 336 с.
3. Вітко А.Л. Публічне адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави: монографія. – Х. : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2018. – 216 с.
4. Денисюк Д. С. Функції Національної поліції України: поняття та класифікація. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. №. 4. С. 114-117.
5. Дегтяр А. О., Бублій М. П. Функціональна обумовленість механізмів державного управління // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – 2014. – №. 2. – С. 377-385.
6. Ейдельберг М. М. Суб'єкти адміністративно-правових відносин з приводу володіння земельною ділянкою // Форум права. – 2010. – №. 2. – С. 145-150.
7. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / [А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та ін.]; за ред. В. В. Копейчикова. Стер. вид. К.: Юрінком Інтер, 2000. 320 с.
8. Каменська Н. П. Суб'єкти адміністративного права: аналітичні роздуми до дискусії. Юридичний науковий електронний журнал. 2014. № 5. С. 68-71
9. Кечецьян С. Ф. Правоотношения в социалистическом обществе / С. Ф. Кечецьян. – М. : Юрид. лит., 1958. – 361 с.
10. Кобзар О. Ф. Правоохоронна діяльність: теоретико-правовий аналіз. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2017. № 3. С. 8-15.
11. Коваль Л. В. Охорона громадського порядку / Л. В. Коваль. – К. : Політвидавництво України, 1988. – 92 с.
12. Комаров С.А. Общая теория государства и права: Учебник / Сергей Александрович Комаров. СПб.: Питер, 2005. 512 с.
13. Онопенко П.В. Правоохоронні функції української держави: зміст і реалізація: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Інститут законодавства Верховної ради України. Київ, 2005. - 16 с.
14. Павлов Д. М. Адміністративне право: Загальна частина: конспект лекцій. Київ: МАУП, 2007. 136 с.
15. Ринг М. П. К вопросу о гражданских процессуальных правоотношениях/М. П. Ринг // Учен. зап. ВНИИ СЕЗ. – 1963. – Вып. 16. – С. 61–67.
16. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / Скакун О. Ф. – Пер. з рос. – Х. : Консум, 2001. – 656 с.
17. Фатхутдінов В. Г. Поняття суб'єктів, об'єкту та змісту адміністративно-правових відносин у сфері громадської безпеки. Держава та регіони. Серія: Право. 2018, № 1 (59). С. 127-132

18. Юрко С. С. Недержавна охоронна і правоохоронна діяльність в Україні. автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / Нац. універ. «Одеська юридична академія» Міністерства освіти і науки України. 2017. 21 с.

Селюков В. С. Види суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності в Україні

Здійснення правоохоронної діяльності в Україні можливе за реальної, дієвої та ефективної роботи усієї правоохоронної системи взагалі. Варто зазначити, що під правоохоронною діяльністю в статті розуміється як діяльність уповноважених органів, підрозділів або служб держави, а також недержавних організацій спрямована на забезпечення належного стану реалізації населенням своїх прав та свобод, охорони суспільства і держави від протиправних посягань, підтримання взаємовідносин у безпечному та упорядкованому стані (мається на увазі забезпечення публічної безпеки та порядку), а також будь-яка інша сервісна діяльність спрямована на охорону та забезпечення прав і свобод людини. Виходячи із змісту даного визначення варто наголосити на тому, що перелік суб'єктів, що можуть здійснювати правоохоронну діяльність є досить великим. З огляду на це в статті зроблено спробу проаналізувати основні характеристики суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності в Україні. В статті також наведено авторське бачення поняття суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. Крім того, приділено увагу саме змісту ключових функцій суб'єктів кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. Дані функції кореговані з огляду на те, до якого виду суб'єктів кінологічної діяльності належить той чи інший орган. В контексті цього запропоновано декілька критеріїв для класифікації суб'єктів кінологічного забезпечення. Особливе місце серед них варто віднести саме органам державної влади, однак інституцій громадського суспільства також чинять сильний вплив на розвиток службової кінології і кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності. Поряд із функціями суб'єктів значну увагу приділено формуванню загальних завдань кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності, які є універсальними для усіх суб'єктів. Наголошено на тому, що процес кінологічного забезпечення правоохоронної діяльності має два аспекти, що значно розширює увесь комплекс завдань та функцій суб'єктів. У підсумку, наголошено на мультисистемності кінологічного забезпечення, яка чинить дуже великий вплив на здійснення правового регулювання вказаної сфери діяльності.

Ключові слова: кінологічне забезпечення, службова кінологія, службовий собака, K9, суб'єкт кінологічної діяльності, поняття кінологічного забезпечення.

Селюков В. С. Виды субъектов кинологического обеспечения правоохранительной деятельности в Украине

Осуществление правоохранительной деятельности в Украине возможно при реальной, действенной и эффективной работы всей правоохранительной системы вообще. Стоит отметить, что в правоохранительной деятельности в статье понимается как деятельность уполномоченных органов, подразделений и служб

государства, а также негосударственных организаций направлена на обеспечение надлежащего состояния реализации населением своих прав и свобод, охраны общества и государства от противоправных посягательств, поддержание взаимоотношений в безопасном и упорядоченном состоянии (имеется в виду обеспечение публичной безопасности и порядка), а также любая другая сервисная деятельность направлена на охрану и обеспечение прав и свобод человека. Исходя из содержания данного определения следует отметить, что перечень субъектов, которые могут осуществлять правоохранительную деятельность является достаточно большим. Учитывая это в статье сделана попытка проанализировать основные характеристики субъектов кинологического обеспечения правоохранительной деятельности в Украине. В статье также приведены авторское видение понятия субъектов кинологического обеспечения правоохранительной деятельности. Кроме того, уделено внимание именно содержанию ключевых функций субъектов кинологического обеспечения правоохранительной деятельности. Данные функции Корректированный учитывая то, к какому виду субъектов кинологической деятельности принадлежит тот или иной орган. В контексте этого предложено несколько критериев для классификации субъектов кинологического обеспечения. Особое место среди них следует отнести именно органам государственной власти, однако институтов гражданского общества также оказывают сильное влияние на развитие служебной кинологии и кинологического обеспечения правоохранительной деятельности. Наряду с функциями субъектов значительное внимание уделено формированию общих задач кинологического обеспечения правоохранительной деятельности, являются универсальными для всех субъектов. Отмечено, что процесс кинологического обеспечения правоохранительной деятельности имеет два аспекта, что значительно расширяет весь комплекс задач и функций субъектов. В итоге, отмечено мультисистемность кинологического обеспечения, которая оказывает очень большое влияние на осуществление правового регулирования указанной сферы деятельности.

Ключевые слова: кинологическое обеспечение, служебная кинология, служебная собака, К9, субъект кинологической деятельности, понятие кинологического обеспечения.

Seliukov V. Types of subjects of cynological support of law enforcement activity in ukraine

Implementation of law enforcement activities in Ukraine is possible with real, effective and efficient operation of the entire law enforcement system in general. It should be noted that law enforcement activity in the article means the activities of authorized bodies, departments or services of the state and non-governmental organizations aimed at ensuring the proper implementation of the population's rights and freedoms, protection of society and the state from unlawful encroachments, maintaining relations in a safe and orderly manner. condition (meaning ensuring public safety and order), as well as any other service activities aimed at protecting and ensuring human rights and freedoms. Based on the content of this definition, it should be emphasized that the list of entities that can carry out law enforcement activities is quite large. With this in mind, the

article attempts to analyze the main characteristics of the subjects of cynological support of law enforcement in Ukraine. The article also presents the author's vision of the concept of subjects of cynological support of law enforcement. In addition, attention is paid to the content of the key functions of the subjects of cynological support of law enforcement. These functions are adjusted according to the type of dog activities of a particular body. In this context, several criteria have been proposed for the classification of canine subjects. A special place among them should be given to public authorities, but the institutions of civil society also have a strong influence on the development of service cynology and cynological support of law enforcement. Along with the functions of the subjects, considerable attention is paid to the formation of general tasks of cynological support of law enforcement activities, which are universal for all subjects. It is emphasized that the process of cynological support of law enforcement has two aspects, which significantly expands the whole range of tasks and functions of the subjects. As a result, the emphasis is on the multisystem of canine support, which has a very large impact on the implementation of legal regulation of this area of activity.

Keywords: cynological support, service cynology, service dog, K9, subject of cynological activity, concept of cynological support.